

Planprogram for HUNDURANE MASSEUTTAK, SKJOLDEN

FORSLAG TIL PLANPROGRAM

04.06.21

LUSTER KOMMUNE

Plannavn	REGULERINGSPLAN HUNDURANE
Arkivsak ID	
Plan ID	
Hensikt med planen	Hensikten med planarbeidet er å sikre fremtidig tilgang på plastrings- og muringsstein i Skjolden (tilknyttet Mørkrisdalselvi) og omegn. Med denne reguleringsplanen vil man få lokal stein med lite CO2-avtrykk, som sikrer et økt fokus på miljø og klima.
Planavgrensning	Området ligger ved inngangen til Skjolden, tilknyttet gnr/bnr: 26/1.
Sammendrag	Grunneier Johannes Hauge fikk tillatelse av landbrukskontoret i Luster kommune til uttak av plastrings- og murestein fra ur- og skredmaterialet på eiendommen sin med gnr/bnr 26/1 i Skjolden, Luster kommune etter storflommen i Mørkrisdalselvi november 2018. Tillatelsen ble gitt som et krise- og hastetiltak. Etter søknad om prøveuttak ble det heller oppfordret fra Dir.Min om å søke konsesjon, da det vil være behov for muringsstein både innenfor egen tomt, men også ellers i området, tilknyttet eksisterende og fremtidige flommer. Dette danner grunnlaget for å lage en reguleringsplan for området.
Framdriftsplan	Fastsettelse av planprogram <Juni 2021> Utarbeidelse av planforslag <Mai-August 2021> Høring av planforslag <September 2021> Egengodkjenning av plan <Oktober 2021>
Organisering	Forslagsstiller: Johannes Hauge Plankonsulent: Gøran Johansen, ENK. Kommune: Luster kommune, v/plansjef Knut Vidar Svanheld

INNHALDSFORTEGNELSE

1	Innledning	4
1.1	Mandat	4
1.2	Hensikt med planarbeidet	4
1.3	Premisser for planarbeidet.....	4
1.4	Planavgrensing.....	4
1.5	Lovgrunnlaget	4
1.6	Planer og utredninger som ligger til grunn for planen.....	4
2	Planprosess	5
2.1	Organisering.....	5
2.2	Fremdrift.....	5
2.3	Medvirkning.....	6
2.4	Utredningsbehov i planprosessen	8
3	Beskrivelse av planområdet.....	9
3.1	Stedet.....	9
3.2	Landskap	9
3.3	Arealbruk og størrelse	9
3.4	Bebyggelse	10
3.5	Kulturminner og kulturmiljø	10
3.6	Grønnstruktur	11
3.7	Sosial infrastruktur	11
3.8	Teknisk infrastruktur.....	11
3.9	Fareområde og forurensning.....	11
4	Viktige problemstillinger i forhold til miljø og samfunn	12
4.1	Biologisk mangfold	12
4.2	Landskap	13
4.3	Kulturminner og kulturmiljø	13
4.4	Fareområder	13
4.5	Forurensning.....	13
4.6	Teknisk infrastruktur og miljø.....	13
4.7	Naturressurser – Geologi og behov.....	14
5	Beskrivelse av planforslaget.....	14
5.1	Terreng, landskap og vegetasjon.....	14
5.2	Grunnforhold og mulig forurensning.....	14
5.3	Negativ miljøpåvirkning	15
5.4	Avkjøring, veiløsning.....	15
5.5	Vann og avløp	15
5.6	ROS-analyse	15
6	Alternative planforslag.....	16
7	Krav til prosess og metode.....	16
7.1	Metode	16
7.2	Prosess – framdrift.	16
	Kilder.....	16

1 Innledning

1.1 Mandat

Grunnlaget for oppstart er å sikre en forutsigbar prosess for uttak av lokal stein. Luster kommune ønsker en ryddig prosess, for å sikre at lokalt stein er tilgjengelig ved fremtidige flommer. Planutvalget godkjente planinitiativet i møte den 08.04.21.

1.2 Hensikt med planarbeidet

Hensikten med planarbeidet er å sikre fremtidig tilgang på plastrings- og muringsstein i Skjolden (tilknyttet Mørkrisdalselvi) og omegn. Med denne reguleringsplanen vil man få lokal stein med lite CO₂-avtrykk, som sikrer et økt fokus på miljø og klima.

1.3 Premisser for planarbeidet

Luster kommune godkjente i 2018 et uttak av mindre mengder stein i forbindelse med flommen i Mørkrisdalselva. Det verna vassdraget er årlig utsatt for større og mindre flommer, som gjør skade langs elva. Tilgang på lokal stein vil være nødvendig for å møte fremtidige flommer.

Planinitiativet ble behandlet av PFU den 08.04.21.

Oppstartmøte ble holdt den 30.04.21.

1.4 Planavgrensning

Se vedlagt kartgrunnlag.

1.5 Lovgrunnlaget

<Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) av 27. juni 2008.>

<Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) av 24. november 2000.>

<Lov om vern mot forurensing og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981.>

<Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) 19.juni 2009>

<Lov om friluftslivet (friluftsloven) av 28. juni 1957.>

<Lov om kulturminner (kulturminneloven) av 9. juni 1978.>

<SPR for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen av 25. mars 2011>

<SPR for klima- og energiplanlegging i kommunene av 4. september 2009>

1.6 Planer og utredninger som ligger til grunn for planen

Kommuneplanens Arealdel 2019-2030 for Luster kommune. Området er avsatt til «*LNFR-areal for nødvendige tiltak for landbruk, reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag*».

I planbestemmelsen for arealplanen står blant annet følgende: «formålet omfatter – LNF-område der spreidd bygging av bustader, fritidsbustader og næringsføremål er tillate».

Det finnes ingen gjeldende planer for planområdet. Reguleringsplan for Skjolden, datert 13.09.1995 grenser til gnr/bnr: 26/1, og tar for seg store deler av Skjolden sentrum.

2 Planprosess

2.1 Organisering

Tiltakshaver:

Johannes Hauge
Lustravegen 4318
6876 Skjolden

Driver:

Maskinentreprenør Jon Hillestad

Plankonsulent:

Gøran Johansen ENK
Postboks 19
5741
Aurland
Epost: g.johansen@gmail.com, tlf: 413 24 293

Ansvarlig styresmakt:

Luster kommune
Rådhusvegen 1
6868 Gaupen

2.2 Fremdrift

Planprosess	Faser i planarbeidet	Deltakere	tidsrom
1. Planprogram/ oppstart av planarbeid	Utarbeide forslag til planprogram	Tiltakshaver, plankonsulent, kommune.	April-Juni 2021
	Høring planprogram/ varsling oppstart planarbeid	Alle	06.05.21
	Medvirkning		
	Vedtak planprogram	Planutvalget	Juni 2021
2. Utarbeiding av planforslag	Utarbeiding planforslag, samarbeid med grunneiere og andre	Tiltakshaver, plankonsulent, kommune, naboer og andre berørte parter.	
	Medvirkningsopplegg		
	Utredninger/ KU		
	ROS	Plankonsulent, evt andre aktuelle fag.	
	1.gangsbehandling planforslag	Planutvalget	September 2021
3. Offentlig ettersyn/ høring	Offentlig ettersyn/ høring	Alle	
	Folkemøte	Alle	
	Bearbeiding planforslag	Plankonsulent, tiltakshaver, kommune.	
	2.gangsbehandling i planutvalget	Planutvalget	Oktober 2021
4. 2. gangs behandling/ Vedtak		Formannskapet	
		Kommunestyret	

2.3 Medvirkning

Medvirkningsprosessen skal igangsettes så tidlig som mulig i planarbeidet. Oppsummering gjøres i forslag som legges fram til politisk behandling og vedtak. I denne planen vil det være mest aktuelt med lokale lag og organisasjoner.

Varsel om oppstart av planprogram ble sendt ut den 06.05.21 med høringsfrist den 04.06.21. Følgende ble varslet:

NVE

Luster energiverk

Statens Vegvesen

Luster kommune

Vestland fylkeskommune

Statsforvalteren i Vestland

Direktoratet for mineralforvaltning

26/19 - Gerd Hauge

26/2,5 – Kristen Sverre Flohaug

26/17 – Arne Hauge/Fjordstova

26/11 – Arne Fuglesteg

26/10 - Jonny Johansen

26/3,6,9 – Per Arvid Hauge

27/3 - Olav Handeland

Varslet var på trykk i Sogn avis den 08.05.21.

Følgende har kommet med merknader (**Med uthevede kommentarer**):

Norges vassdrag- og energidirektorat (NVE), mail datert 03.06.21:

- *NVE handsamar private reguleringsplanar når saka kjem på høyring til NVE frå kommunen, som del av kommunal sak. **Følges opp av Luster kommune.***

Direktoratet for mineralforvaltning (Dirmin), mail, datert 03.06.21:

- *Dersom det skal drives uttak av byggeråstoffer ut over natursteinsformål må dette framkomme av planen. **Tas med videre. Se punkt 4.7***
*Plandokumentene må inneholde en beskrivelse av de mineralske ressursene og en vurdering av ressursens egnethet til planlagte bruksformål. **Tas med videre. Punkt 4.7***
- *Det er flere viktige momenter som må vurderes og innarbeides i reguleringsplanen:*
 - *Om det skal drives uttak av flere ressurstyper (naturstein, byggeråstoffer)*
 - *Geologiske strukturer som oppsprekingsgrad (sprekkes strøk/fall i forhold til hvordan det er planlagt å drive ut forekomsten) og eventuelle diskontinuiteter (sprekkesoner) i bergarten, hvis dette anses som relevant for rammene som skal ivaretas i reguleringsplanen*
 - *Estimert totalt volum innenfor reguleringsplanen og antatt årlig uttak*
 - *Kvalitet og kvalitetsvariasjoner*
 - *Bruksområder og marked på kort og lang sikt*

Tas med videre. Se punkt 4.7

*Driftsplanen skal som et minimum oppfylle kravene som følger av DMF sin driftsplanveileder. **Tas med videre. Se punkt 7.2***

- *Formålet med reguleringsbestemmelsene bør gå klart frem i planbeskrivelsen. **Tas med videre. Se punkt 7.2***
- *DMF anbefaler at forholdet til mineralloven tas inn i reguleringsbestemmelsene, på følgende, eller lignende, måte: «Drift skal skje i henhold til bestemmelser i mineralloven med gjeldende forskrifter, samt i vilkår i tillatelser etter loven. Direktoratet for mineralforvaltning er myndighet etter loven». **Tas med videre.***
- *Det er viktig at det settes av tilstrekkelig areal til skjermingsformålet. **Tas med videre. Se punkt 5.4***

Vestland fylkeskommune, mail, datert 03.06.21:

- *Vi kan ikke sjå at referat frå oppstartsmøtet er vedlagt saka, og ber om at dette vert ettersendt til fylkeskommunen. **Referat vil bli ettersendt.***

Landskap-

- *Etterbruk av området og krav til utforming av arealet etter avsluttet uttak bør fastsettes i reguleringsplanen, slik at driften kan planlegges deretter. **Tas med videre. Se punkt 5.1***

Kulturminne og kulturmiljø-

*Her er det viktig å få fram ikke berre fornminne og bygningar/ bygningsmiljø, men òg steingardar, gamle ferdsselsårer, utmarksminne, tekniske kulturminne, kulturlandskap, m.m. **Tas med videre. Se punkt 4.3***

- *Alternative uttak skal vurderast i planarbeidet. Dette er noko vi vektlegg, og føreset at vert gjort grundig. Vidare er det sentralt å vurdere tiltaket opp mot eksisterande uttak og behovet for stein i framtida. **Tas med videre. Se punkt 6***
- *Vestland fylkeskommune ber om at eventuelle kulturminneinteresser vert omtalte, verneverdiane vurderte og teke omsyn til i det vidare planarbeidet. **Dette vil bli ivaretatt i punkt 4.3***

Infrastruktur og veg-

- *Vi minner om sikkerheitssona på 5 meter frå vegkant på fylkesvegen.*
- *Når det gjeld avkøyrsla til området, må denne dimensjonerast for lastebil. **Tas med videre. Se punkt 4.6***

Vassforvaltning-

- *Oversikt over alle miljømål og tiltak for å nå miljømåla for den enkelte vassførekomst ligg i databasen www.vann-nett.no. **Tas med videre. Se punkt 4.1***

Statsforvalteren Vestland, mail, datert 03.06.21:

Natur og miljø-

- *Vi vil difor i utgangspunktet rå frå eit større uttak av steinmassar her, og tilrår å heller vurdere andre alternative uttaksstader. **Tas med vidare. Se punkt 6.***
- *Vi meiner også at denne saka må vurderast opp mot uttaket på gbnr. 17/1 i Skjolden (jf. tidlegare sak), og om ikkje behovet for steinmassar til m.a. sikringsarbeid langs Mørkridselvi i større grad kan dekkast gjennom uttaket på gbnr. 17/1. **Se punkt 6.***
- *Der er viktig at føresegnene til reguleringsplanen stiller krav om t.d. etappevis uttak av massar, terrengutforming som dempar det visuelle uttrykket og driftstider som avgrensar eventuelle negative verknadar for omgjevnadane. **Tas med vidare. Se punkt 5.3***
- *Konfliktar knytt til masseuttaket og bearbeidinga av massane må vurderast i planframlegget, og krav til naudsynte avbøtande tiltak må innarbeidast i føresegnene. Vi ser det m.a. som viktig med krav i føresegnene om konkrete tiltak for å hindre partikkelavrenning til sjøen. **Tas med vidare. Se punkt 5.5***
- *Vi viser generelt til kap. 30 i forureiningsforskrifta som regulerer forureining frå produksjon av pukk, grus, sand og singel og stiller krav om gjennomføring av målingar av støy, støv og utslepp til vatn. **Tas med vidare. Se punkt 5.3***
- *Statsforvaltaren ser det også som viktig at føresegnene har klare krav til avslutting og tilstelling av uttaksområdet, med sikte på å dempe dei negative landskapsverknadene etter avslutta uttak og drift i området. **Tas med vidare. Se punkt 5.1***

Samfunnstryggleik og beredskap/ROS-analyse-

- *Aktuelle risiko- og sårbarheitstilhøve skal merkast med omsynssone på plankartet og krav til risiko- og/eller sårbarheitsreducerande tiltak skal gå fram av reguleringsføresegnene. **Tas med vidare. Se punkt 5.6***

2.4 Utredningsbehov i planprosessen

Planen er vurdert etter forskrift om konsekvensutredning og faller inn under §8 «*planer og tiltak som skal konsekvensutredes hvis de får vesentlige virkninger for miljø eller samfunn*».

Planen er heller ikke forankret i overordnet plan, omfanget av planen er på ca. 28daa.

Planområdet ligger tett opp til Skjolden sentrum, og vil ha en vesentlig virkning for landskapskarakteren i området, i uttaksfasen. Det skal dermed fastsettes et planprogram som skal utgreie problemstillingene som blir omfattet av planarbeidet. Videre skal det utgreies hvordan planprosessen skal gjennomføres. Planprogrammet skal vise hva som er planlagt og hvilke vurderinger som er nødvendig for et godt vedtaksgrunnlag.

3 Beskrivelse av planområdet

Planområdet ligger innerst i Lustrafjorden, i Skjolden, i Luster kommune.

3.1 Stedet

Uttaksområdet ligger ved inngangsporten til Skjolden sentrum, med blant annet boliger, næring, oppvekstsenter og friområde. Det bor mellom 250-300 innbyggere i Skjolden.

3.2 Landskap

I naturbase.no er området klassifisert som et nedskåret fjordlandskap der dalformen er smal og dypt nedskåret fra omkringliggende åser, fjell og/eller slettelandskap. I området er det naturinngrep i form av Fv. 55, kraftledning og masseuttak.

Figur 1. Set fra Bolstadnosi mot sør. Skjolden sentrum under. Uttaksområde markert i bilde.

Ifølge eksisterende artsdatabase (www.artsdatabanken.no) er det ingen rødlistearter innenfor planområdet. På nordsiden av brattskrenten (Ytterli) i nærheten av planområdet er det observert Bleikdoggnål, som er klassifisert som nært truet på norsk rødliste for arter. I samme område er det registrert Europalerk, som er en fremmedart. Det er også forekomster av Bergfrue nær planlagt massetak. Bergfrue er klassifisert som livskraftig art i rødlisten for arter.

I fjordsiden, ca. 500 meter avstand fra uttaksområdet og i samme høyde ved Solheim, er det et lite område med rik edellauvskog (www.naturbase.no) med registrering av ask som er klassifisert som en sårbar art i Norsk rødliste for arter.

Det er observert oter, som er klassifisert som en sårbar art, i fjorden ut for planlagt prøveuttak. (Johannes Hauge, 2021)

3.3 Arealbruk og størrelse

Planområdet er definert som skredur dekket av primært lautrær, og er på ca. 60 daa. Området ligger helt nede ved Rv. 55. Det er et mindre uttak i området fra 2018. Uttaksområdet er på ca 28 daa.

Figur 2. Bilde viser planområdet med omgivelser. Uttaksområdet vil bli betydelig mindre

3.4 Bebyggelse

Det er ingen bebyggelse i planområdet. Nærmeste bebyggelse er ca 50 meter utenfor, en fritidsbolig. Lenger nord finner man tiltakshavers gård, samt annen spredt bebyggelse.

Figur 3. Fra uttaksområde mot Skjolden

3.5 Kulturminner og kulturmiljø

Det er ikke observert kulturminner innenfor uttaksområdet. Ifølge naturbase.no er det en gravrøys i lia ved Solheim, ca. 1 km vest for planlagt uttak (se figur under). Rv. 55 er del av den nasjonale turistveien for Sognefjellet.

Figur 4. Registrerte kulturminner i området. Planområdet markert med oransje.

3.6 Grønnstruktur

Det finnes ingen turstier i planområdet. En skogsvei går over planområdet, mot nord. Rv 55 blir brukt som turvei langs fjorden av de lokale.

3.7 Sosial infrastruktur

Selve senteret av Skjolden, definert som nærbutikk, hotell og rekreasjonsområde, ligger ca 800 meter fra uttaksområde, mot øst.

3.8 Teknisk infrastruktur

Det er ingen konklikt med VA-anlegg i planområdet. En høyspentmast stopper rett inn i planområdet, før det går ned i vei. Avkjøringen inn i uttaksområdet skjer nord for dette.

3.9 Fareområde og forurensning

Grunnforholdene er nærmere beskrevet i mulighetsstudie for masseuttak, utført av Skred AS, den 22.12.20. Her har man også gjort vurderinger av skredfaren. Helningen på ura er mellom 30-40 grader, noe som er stabil hvilevinkel for urmasser. Løsmassene er i kvartiærgeologisk kart for Sogn og Fjordane markert som skredmateriale. Fjellsiden ovenfor planområdet er kledd med bjørkeskog og noen plantefelt med barskog opp til ca. 800 meters høyde. Den dreneres av en liten navnløs bekk som forsvinner under ura like overfor planlagt massetak.

4 Viktige problemstillinger i forhold til miljø og samfunn

Formålet med planforslaget er:

- Sikre uttak av plastrings- og muringsstein for framtidige flommer i nærområdet
- Sikre miljøvennlig uttak av stein (lokal stein), ved redusert transport fra andre områder.
- Sikre tilleggsnæring tilknyttet gårdsdrift.

Tiltaket kan skje gradvis og etter behov, og vil ikke være kontinuerlig. Det vil bli etablert en voll på oppsiden av Rv. 55 som reduserer innsyn fra veien opp i uttaksområdet. Det vil ikke være bygningsmessige installasjoner tilknyttet planområdet, kun evt. midlertidige anleggsbrakker.

Planen er vurdert etter forskrift om konsekvensutredning og faller inn under §8 «*planer og tiltak som skal konsekvensutredes hvis de får vesentlige virkninger for miljø eller samfunn*». Planen er heller ikke forankret i overordnet plan, omfanget av planen er på ca. 28daa.

I §§ 1-1 i plan og bygningsloven står det følgende: «*Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner*». Videre, i §§ 3-1 står det blant annet: «*b) sikre jordressursene, kvaliteter i landskapet og vern av verdifulle landskap og kulturmiljøer, og d) legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling*».

Det blir viktig å få belyst hensynet til spesielt landskapsverdiene opp mot næringsgrunnlag knyttet opp mot gårdsdrift, samt behov for lokale ressurser tilknyttet plastring og muring i fremtiden, i Skjolden.

Temaer som skal utredes nærmere i konsekvensutredningen er:

- *Biologisk mangfold*
- *Landskap*
- *Kulturminner & kulturmiljø*
- *Forurensing*
- *Naturressurser*

4.1 Biologisk mangfold

I forhold til utredning av konsekvenser for naturmiljø er det et tydelig krav til dokumentasjon og undersøkinger med innføring av naturmangfoldloven, spesielt miljørettslige prinsipp §§ 8-12. forbindelse med mulighetsstudien (Skred AS, 2020) ble det under feltbefaringen også gjort observasjoner av forhold av betydning for natur og miljø. Feltbefaringen ble imidlertid utført på en tid av året som er dårlig egnet for observasjon av rødlistearter og verdifulle naturtyper etter Direktoratet for Naturforvaltning (DN) håndbok13. Ut fra befaringen og eksisterende databaser blir naturen i området vurdert som vanlig. Vegetasjonen faller ikke innenfor kriterier for registrering av lokaliteter med høy verdi for biologisk mangfold jfr. Direktoratet for Naturforvaltning (DN) håndbok 13. Potensialet for rødlistearter er lavt.

Det vil bli gjort nærmere vurdering etter naturmangfoldloven og man vil bruke seg av kjente kilder for registrering av naturmiljø.

4.2 Landskap

Det visuelle forholdet tilknyttet landskapet vil bli nærmere vurdert. Her vil naturtyper og vegetasjon vurderes som visuelt element, og landskap og området skal vurderes i en helhet med området rundt. Det vil bli viktig å se på konsekvensene ved et steinuttak, hvordan det vil bli seende ut fra sentrum, fra fjorden og fra sørsida, langs veien. Landskapet sin verdi og ressurs, knyttet til det større landskapsrommet rundt Skjolden må vurderes nærmere, opp mot verdien av den nasjonale turistveien.

Grunnlag for konsekvensutredningen vil være:

- Landskapsklassifisering med utgangspunkt i Nasjonal referansesystem for landskap (Skog og landskap).*
- Illustrasjoner som viser hvordan området ser ut, før, under og etter uttak.*
- Randsoner i forhold til grønnstruktur.*

4.3 Kulturminner og kulturmiljø

Skjolden er en del av den nasjonale turistveg blant annet fordi verdien av landskapet og det kulturelle miljøet/inngrepet er så stort. Det finnes rikelig med kulturminner i indre Sogn, også i denne delen av Luster kommune.

Planområdet og tiltaket vil bli vurdert i KU opp mot fornminner og bygninear/bygningsmiljø, steingarder, gamle ferdselsårer, utmarksminner, tekniske kulturminner, kulturlandskap, m.m.

4.4 Fareområder

Det er gjort en vurdering av skredfaren (Skred AS, 2020) og dette vil bli tatt med inn i ROS-analysen. Krav til sikkerhet mot skred i TEK17 § 7-3 med veileder (DiBK 2020) legges til grunn for vurderingen av skredfare. Næringsbasert sårbarhet vil også bli tema i ROS.

4.5 Forurensing

I driftsfasen vil det være noe sprengnings- og maskinstøy. Hovedkilden for støy blir dermed lasting av masser i uttaket og transport av masser ut av uttaket. Sprengning er ikke regulert av støygrensene. Det vil kunne leilighetsvis utføres sprengningsarbeider.

KU vil se nærmere på følgende:

- Støv i driftsperioden*
- Støy i nærområdet, punktstøy*
- Forurensing til vann (små elver, bekker og til fjorden). Avfallshåndtering.*

www.vann-nett.no

4.6 Teknisk infrastruktur og miljø

Eksisterende avkjøring til planområdet må utarbeides i tråd med Statens vegvesen sin gjeldende håndbok i forhold til siktlinjer, fart, bredde og svingradius.. Evt. Sikring av annen infrastruktur og miljø vil drøftes nærmere i driftsplan, samt legges inn som rekkefølgekrav i planforslaget. Trafikksikkerheten langs fv. 55 under anleggsfasen vil bli vurdert i videre planprosess. Sikkerhetssone på 5 meter fra veikant og dimensjonering for lastebil ved avkjørsel tas med inn i bestemmelsene.

4.7 **Naturressurser – Geologi og behov.**

Det er ressursgrunnlaget for verdiskaping innen primærnæring som skal vurderes. Antatt volum av forekomsten er 40 000 m³. Av dette estimeres plastrings- og murstein å utgjøre ca. 15 000 m³ og andre nyttbare steinmaterialer som omtalt overfor 25-30 000 m³. Det legges opp til et årlig uttak på ca. 5 000 m³ og en leilighetsvis driftstid på åtte år.

Tema/innhold som vil bli vurdert nærmere:

- Kvaliteten på murstein og behov i det lokale markedet.
- Sysselsetting/verdiskapingspotensiale/tilleggsnæring for grunneier.
- Om det skal drives uttak av flere ressurstyper (naturstein, byggeråstoffer)
- Geologiske strukturer som oppsprekingsgrad (sprekkes strøk/fall i forhold til hvordan det er planlagt å drive ut forekomsten) og eventuelle diskontinuiteter (sprekkesoner) i bergarten, hvis dette anses som relevant for rammene som skal ivaretas i reguleringsplanen
- Estimert totalt volum innenfor reguleringsplanen og antatt årlig uttak
- Kvalitet og kvalitetsvariasjoner
- Bruksområder og marked på kort og lang sikt

Plandokumentene må inneholde en beskrivelse av de mineralske ressursene og en vurdering av ressursens egnethet til planlagte bruksformål. Dersom det skal drives uttak av byggeråstoffer ut over natursteinsformål må dette framkomme av planen.

Grunnlag for konsekvensutredningen vil være:

- Geologiske forhold for natursteinsdrift
- Kartlagt behov for stein etter flommen i Skjolden

5 **Beskrivelse av planforslaget**

5.1 **Terreng, landskap og vegetasjon**

Uttak av stein vil i stor grad skje ved maskinell utgraving. Det er kun den øverste delen av ura som fjernes, ca 1,5-2 meters tykkelse langs uttaksretningen. Det antas at revegetering vil skje raskt, i det nye, mindre grove toppsjiktet i ura. I anleggsfasen vil den delen av området som har uttak fremstå som åpent, uten vegetasjon, ved tilbakeføring vil hele uttaksområdet gradvis vokse igjen med stedegen vegetasjon. (Johannes Hauge, 2021). Avslutning og tilbakeføring av landskapet må ligge inne i bestemmelsene. Dette vil bli nærmere utredet i KU/ROS.

5.2 **Grunnforhold og mulig forurensing**

Bortsett fra sporadisk boring og sprenging vil det ikke være prosesser ved steinuttaket som produserer finstoff/støv. Sognefjorden, herunder Lustrafjorden, er en nasjonal laksefjord. Det er ingen direkte overflateavrenning fra planlagt masseuttak til Lustrafjorden. En liten bekk renner inn i permeable urmasser like overfor uttaksområdet ca. midt i dette (Skred AS, 2020 s.30; VEDLEGG 7). Trolig renner bekken videre gjennom uravsetningen og ut i fjorden under Fv. 55. Selv om bekken har et lite nedbørfelt, kan vannføringen inn i massetaket under snøsmelting og i perioder med kraftig nedbør øke betydelig. (Johannes Hauge, 2021)

5.3 **Negativ miljøpåvirkning**

Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442/2016 (Miljøverndepartementet, 2012) angir støygrenser for ulike typer virksomhet og samferdsel, deriblant bygge- og anleggsarbeid. For uttaket er det tenkt maskinelt uttak av stein fra ura og eventuell sprengning av enkeltblokker; i hovedsak for å komme fram og med tanke på sikkerhet under uttaket. Hovedkilden for støy blir dermed lasting av masser i uttaket og transport av masser ut av uttaket. Sprengning er ikke regulert av støygrensene. Det vil kunne leilighetsvis utføres sprengningsarbeider. Nærmeste hus er et sommerhus som ligger ca. 50 meter fra yttergrensen av planlagt uttak. Siden uttaket er sporadisk med mindre arbeider på dagtid vurderes at 5 dB overskridelse av daggrensen på 70 dB kan aksepteres selv om nærmeste hus ligger i støysonkategori G grunnet Fv. 55 (naturbase.no). Eventuell knusing av masser som ikke skal brukes som murings- og plastringsstein vil skje på et område i god avstand fra veg, bebyggelse og fjord. (Johannes Hauge, 2021). Krav ihht kap. 30 i forurensingsforskriften ligger til grunn vedr. krav om gjennomføring av målinger av støy, støv og utslipp til vann. Evt. krav til etappevis uttak, terrengutforming og driftstider må avklares i bestemmelsene. Dette vil bli nærmere vurdert i KU/ROS.

5.4 **Avkjøring, veiløsning**

For å ivareta sikkerheten på Fv. 55 under anleggsarbeidene etableres en midlertidig skredvull langs eksisterende anleggsvei inn i uttaksområdet med tilstrekkelig areal skjermingsformålet. Vollen bygges opp av egnete skredblokker fra uttaket med kjerne av finere materiale. Etter at etappe 1 er fullført forlenges vollen langs fortsettelsen av anleggsveien under uttaksområdet for etappe 2. Dette skjer i hovedsak ved utgraving av eksisterende skredmasser. Etter at etappe 2 er ferdig kontrolleres stabilitet og skråningsvinkel i ura før vollen tas ned. I forbindelse med sikringsarbeidet skal det være dialog med Avdeling for Infrastruktur og veg ved Vestland Fylkeskommune. Materialet i vollen gjenbrukes som plastrings- og murstein når uttaket er avsluttet. Avkjørselen opparbeides ihht Statens vegvesen sin håndbok. En reguleringsplan vil også sørge for at man får ryddige forhold rundt byggegrense mot offentlig vei, jfr. Vegloven §30, og endret bruk av avkjøring jfr. Vegloven §§ 40 og 43.

Uttakets karakter gjør det ikke nødvendig med andre sikringstiltak utover bom ved på adkomstveien og skilting som anleggsområde. Maskiner og eventuelle lagerkontainere sikres med lås. På oppsiden av uttaket etableres evt. anleggsgjerde for å tydeliggjøre grensen for uttaket. (Johannes Hauge, 2021)

5.5 **Vann og avløp**

Med tanke på stabilitet av ura er det anbefalt avskjæringsgrøft/bortledning av overflatevann fra bekken overfor uttaksområdet. Dette vil også minimalisere transport av finpartikler/støv og eventuelt annen forurensing fra steinbearbeidingen til fjorden. (Johannes Hauge, 2021) Behov for sedimentbasseng/samletank vil bli vurdert i driftsplan og evt definert i bestemmelsene. Vann og strøm må avklares med kommune og lokal leverandør.

5.6 **ROS-analyse**

Hensikten med en ROS-analyse er å avdekke om reguleringsplanen kan forårsake endringer som kan medføre en uakseptabel risiko for menneske, miljø, materielle og økonomiske verdier, og som bør vektlegges for å forebygge. ROS-analysen vil være i tråd med krav fra

direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Aktuelle risiko- og sårbarhetsforhold skal merkes med hensynssone på plankartet og krav til risiko- og/eller sårbarhetsreducerende tiltak skal vises i rekkefølgebestemmelsene.

6 Alternative planforslag

Det foreligger ikke andre alternativer til planforslaget, annet enn et 0-alternativ. Da vil området forbli urørt, med spor etter mindre uttak fra 2018. Alternativ til uttak av stein for tiltakshaver, og fremtidige behov i området må vurderes andre steder. Alternative uttak skal vurderes i planarbeidet.

7 Krav til prosess og metode

7.1 Metode

Konsekvensutredningen vil bygge på eksisterende kunnskap gjennom innhenting av data fra offentlige databaser, eksisterende litteratur innenfor fagområdene, befaringer og erfaringer i forbindelse med eksisterende virksomhet.

Konsekvensene skal beskrives med fordeler og ulemper for miljø og samfunn etter en felles norm i henhold til metodikk for ikke-prissatte tema i Statens vegvesens håndbok V712 «konsekvensanalyser».

7.2 Prosess – framdrift.

Arbeidet med konsekvensutredningen starter opp så snart planprogrammet for reguleringsplanen har vært ute til høring, og vedtatt i Luster kommune. Parallelt med utredningene vil arbeidet med å utvikle et forslag til reguleringsplan for området starte (Planbeskrivelse, plankart, rekkefølgebestemmelser og ROS-analyse). Planforslaget med tilhørende konsekvensutredning skal fremmes som forslag til reguleringsplan for politisk behandling. Det er viktig at formålene med reguleringsbestemmelsene kommer tydelig frem i planbeskrivelsen. Arbeidet med driftsplanen skal som et minimum oppfylle kravene som følger av DMF sin driftsplanveileder.

Kilder

Sider:

Naturbase.no

Artsdatabanken.no

Fylkesatlas.no

Kommunekart.com

Rapporter:

Henriksen, Helge. Henriksen Geopraksis. Driftsplan for Hunduri Masseuttak, 2021

Lunde, Sondre, Skred AS. Mulighetsstudie for masseuttak på Hauge, 26/1. 2020